

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2025-03-31

Diarienummer
1399-2025

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Samråd enligt Esbokonventionen och dess protokoll om detaljplan "Arctio" i Torneå kommun, Finland

Er beteckning: NV-00594-25

Beskrivning av ärendet

Planarbetet är i en inledningsfas och en första version av programmet för deltagande och bedömning har tagits fram. Av underlaget framgår bland annat vad som avses planeras och vilka utredningar som ska genomföras i kommande skeden.

Syftet med planeringen är att upprätta en detaljplan för Koivuluoto i Torneå som möjliggör exempelvis vätgasprojekt, behandling av koldioxid, produktion av metanol, produktion och förädling av metaller, energiproduktion, produktion av drivmedel och andra kemikalier samt byggande av en småskalig modulär kärnkraftsreaktor (s,k, SMR) samt uppföra tillhörande byggnader och teknik i anslutning till dessa.

Samrådssvaren bör fokusera på:

- påverkan på svenska intressen,
- miljökonsekvenser, inklusive hälsa, som berör Sverige samt
- om det finns behov av att Sverige medverkar i den fortsatta miljöbedömningsprocessen.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen ser behov av att Sverige medverkar i den fortsatta miljöbedömningsprocessen.

Denna detaljplan ska möjliggöra för verksamheter som har stor potential att påverka naturmiljöer och arter, exempelvis produktion och förädling av metaller, energiproduktion, produktion av drivmedel och andra kemikalier samt byggande av en småskalig modulär kärnkraftsreaktor. I detaljplaneförfarandet kommer ingen miljökonsekvensbeskrivning (MKB) men enligt handlingarna ska

effekterna och konsekvenserna av planens genomförande utredas och bedömas. Konsekvensbedömningen omfattar bland annat miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser som preliminärt enligt underlaget kan bedömas ge konsekvenser för Sveriges del. Länsstyrelsen bedömer att även landskapsbilden kan komma att påverkas i Sverige.

Miljökonsekvensbeskrivningsförfarandet genomförs vid behov separat för enskilda verksamheter som kommer att ta detaljplaneområdet i anspråk.

Naturmiljö

Länsstyrelsen anser att bedömning av konsekvenserna av detaljplanen ska göras för naturmiljöer och arter (såväl för land som vatten) samt för naturskyddade områden.

Sverige behöver få möjlighet att yttra sig över miljökonsekvenserna i efterföljande tillståndsprövningar för verksamheter som planläggs.

Samhällsskydd

Planområdet ligger nära den svenska gränsen och inte långt från Haparanda stad.

Syftet med planen är att möjliggöra för vätgasprojekt, behandling av koldioxid, produktion av metanol, produktion och förädling av metaller, energiproduktion, produktion av drivmedel och andra kemikalier som kan komma att drabba närområdet på olika sätt.

Vid en eventuell händelse kan räddningstjänsten på svenska sidan komma att behöva ta hand om konsekvenserna enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor på den svenska sidan. Vid större händelser kan det komma att vara en gränsöverskridande räddningsinsats som behöver beaktas i planerandet samt det behöver klargöras vilka lagstiftningar som ska gälla.

Länsstyrelsen ser att det finns risk för att planläggningen kommer innebära miljökonsekvenser exempelvis för hälsa och säkerhet. Det finns ett antal aspekter som innebär att det är väsentligt för Sverige att vara delaktig i fortsatta planeringsprocessen med hänsyn till ett förändrat klimat:

- I området ska flera industriella verksamheter etableras långsiktigt vilket innebär att de sannolikt kommer att utsättas för effekter av ett förändrat klimat.

- Ett flertal av verksamheterna innebär miljöfarlig verksamhet.
- Området ligger i direkt anslutning till vattenområden och vattendrag.
- Utifrån ett svenskt perspektiv är det viktigt att särskilt utreda och analysera på vilket sätt framtida förändrade nederbörds- och hydrologiska förhållanden kan påverka risk för förorenings-spridning utanför planområdet till Sverige, och om det finns förutsättningar för spridning via topografi eller vatten utanför planområdet till Sverige.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Annica Lindström med planhandläggare Annika Tornberg som föredragande. Strategisk samhällsplanerare Marja Suikki har deltagit i den slutliga handläggningen. Enheterna för naturmiljö och samhällsskydd har medverkat med synpunkter.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.